

**ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ASKİ
YANGIN
ÖNLEME VE SÖNDÜRME
YÖNERGESİ**

2012

BAŞEMİR

İLGİ: 19.12.2007 tarih ve 2007/12937 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren “BİNALARIN YANGINDAN KORUNMASI HAKKINDAKİ YÖNETMELİK”

İlgi “Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik” in Dokuzuncu Kısım, Yedinci Bölüm 137’nci Maddesi gereği ASKİ “YANGIN ÖNLEME VE SÖNDÜRME YÖNERGESİ” hazırlanmıştır.

İdaremizin tüm hizmet bina ve tesislerinde herhangi bir şekilde çıkacak yangının, can ve mal kaybına neden olmadan söndürülmesi, yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirler ile organizasyon, eğitim ve denetimi ile mümkün olabilecektir.

Bu nedenle;

1- Yönergenin alınmasına müteakip; yönergede görev alan personel gerekli hazırlıkları planlayıp yapacaktır.

2- Yönergenin uygulanmasından doğacak aksaklıklar ve ilavelere ait değişiklikler her yıl ARALIK ayı sonuna kadar Birim Amirleri tarafından Makam Onayı alınarak Destek Hizmetleri Daire Başkanlığına (Sivil Savunma Uzmanlığına) bildirilecektir.

3- Yönergenin uygulanmasından birim amirleri sorumludur.

Gereğini rica ederim.

GENEL MÜDÜR

İÇİNDEKİLER

KONU	SAHİFE NUMARASI
BAŞLIK	1
BAŞEMİR	2
İÇİNDEKİLER	3-4-5
DAĞITIM ÇİZELGESİ	6
DEĞİŞİKLİK ÇİZELGESİ	7
EKLER LİSTESİ	8
BİRİNCİ KISIM	
BİRİNCİ BÖLÜM	9
1. AMAÇ	9
2. KAPSAM	9
3. YASAL DAYANAK	9
4. GÖREV, YETKİ, SORUMLULUK VE YASAKLAR	9-10
İKİNCİ BÖLÜM	10-11
TANIMLAR	10-11
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	11-
BİNALARIN KULLANIM SINIFLARI	11
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	12
BİNA TEHLİKE SINIFLANDIRMASI	12
İKİNCİ KISIM	
HİZMET BİNASINA İLİŞKİN GENEL YANGIN GÜVENLİĞİ HÜKÜMLERİ	13
BİRİNCİ BÖLÜM	13
Bina Taşıyıcı Stabilizesi	13
İKİNCİ BÖLÜM	13
1. Yangın Bölmeleri	13
2. Düşey İç Bölmeler ve Yangın Duvarları	13
3. Yatay Bölmeler ve Döşemeler	13
4. Cepheler	13
5. Çatılar	13
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	13
Binalarda Kullanılacak Yapı Malzemeleri	13
ÜÇÜNCÜ KISIM	
KAÇIŞ YOLLARI, KAÇIŞ MERDİVENLERİ VE ÖZEL DURUMLAR	14
BİRİNCİ BÖLÜM	14
Genel Hükümler	14
İKİNCİ BÖLÜM	14-15
1. Kaçış Yolları	14-15
2. Kaçış Merdivenleri	15
3. Özel Durumlar	15

DÖRDÜNCÜ KISIM	
BİNA BÖLÜMLERİNE VE TESİSLERİNE İLİŞKİN HUSUSLAR	16
BİRİNCİ BÖLÜM	16
Genel	16
İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	16
Kazan Dairesi - Yakıt Depoları	16
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	17
Mutfak,Çay Ocakları, Sobalar ve Bacalar	17
BEŞİNCİ BÖLÜM	17-18
Sığınaklar, Otoparklar ve Çatılar	17-18
ALTINCI BÖLÜM	18
Asansörler, Paratoner, Transformatör ve Jeneratörler	18
BEŞİNCİ KISIM	
Elektrik Tesisatı, Acil Durum Aydınlatması ve Yönlenmesi, Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri, Periyodik Testler, Bakım ve Testler	19
BİRİNCİ BÖLÜM	19
Genel Hükümler	19
İKİNCİ BÖLÜM	19
Elektrik Tesisatı	19
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	19
Acil Durum Aydınlatması ve Yönlendirmesi	19
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	20
Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri	20
BEŞİNCİ BÖLÜM	20
Periyodik Testler, Bakım ve Denetim	20
ALTINCI KISIM	
Duman Kontrolü, İklimlendirme ve Havalandırma Tesisatı ile Basınçlandırma Sistemi	21
YEDİNCİ KISIM	
Yangın Söndürme Sistemleri	22
BİRİNCİ BÖLÜM	22
Genel Hükümler	22
İKİNCİ BÖLÜM	22
Sulu Söndürme Sistemleri	22
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	22-23
Köpüklü, Gazlı ve Kuru Tozlu Sabit Söndürme Sistemleri	22-23
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	23
Taşınabilir Söndürme Tüpleri	23
BEŞİNCİ BÖLÜM	23
Periyodik Testler ve Bakım	23

SEKİZİNCİ KISIM	
Tehlikeli Maddelerin Depolanması ve kullanılması	24
DOKUZUNCU KISIM	
Yangın Güvenliği Sorumluluğu, Ekipler, Eğitim, Denetim, İşbirliği, Ödenek ve Yönerge	25
BİRİNCİ BÖLÜM	25
Yangın Güvenliği Sorumluluğu	25
İKİNCİ BÖLÜM	25-26
Ekipler	25-26
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	26
Eğitim	26
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	27
Denetim	27
BEŞİNCİ BÖLÜM	27
İşbirliği	27
ALTINCI BÖLÜM	27
Ödenek	27
ONUNCU KISIM	
Yönergenin Yürürlüğü ve Onay	28
EKLER	
Ekipler (Söndürme, Kurtarma, Koruma, İlk Yardım)	29
Teçhizat ve Malzeme	30
Acil Durumda Haber Verilecek Telefon Numaraları	31
Özel İşaretler Çizelgesi	32
Yangın Söndürme Tüpü Nasıl kullanılır (Resimli)	33
Yangın Esnasında Yapılacaklar	34
Yangın Bilgi Notu	35-38

DAĞITIM ÇİZELGESİ

SIRA NO	BİRİM VE MAKAM ADI	KOPYA ADEDİ
01	ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	1 DOSYA
02	KARARLAR ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	1 DOSYA
03	HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	1 DOSYA
04	TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
05	İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
06	ABONE İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
07	SU ARITMA DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
08	BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
09	BARAJ İŞLETME VE MAKİNA İKMAL DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
10	STRATJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
11	KANAL İNŞAAT DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
12	PLAN PROJE VE KAMULAŞTIRMA DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
13	SU İNŞAAT DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
14	ANKARA 1. BÖLGE SU VA KANAL İŞLETME DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
15	ANKARA 1. BÖLGE SU VA KANAL İŞLETME DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
16	ANKARA 1. BÖLGE SU VA KANAL İŞLETME DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
17	İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
18	DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
19	TESİSLER DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
20	ÇEVRE KORUMA VE SU HAVZALARI DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA
21	ATIKSU ARTIMA DAİRE BAŞKANLIĞI	1 DOSYA

DEĞİŞİKLİK ÇİZELGESİ

SIRA NO	DEĞİŞİKLİĞİN			Değişikliği Yapanın Adı Soyadı İmzası
	Tarihi ve Sayısı	Konusu	İşlendiği Tarih	

EKLER LİSTESİ

EK SIRA NO	KONUSU
EK: 1	EKİP VE MALZEME ÇİZELGESİ
EK: 2	ACİL DURUMDA ARANACAK TELEFON LİSTESİ
EK: 3	ÖZEL İŞARETLER ÇİZELGESİ
EK:4	YANGIN SÖNDÜRME CİHAZI KULLANIMI (RESİMLİ)
EK: 5	YANGIN ESNASINDA YAPILACAKLAR
EK- 6	YANGIN BİLGİ NOTU

BİRİNCİ KISIM

Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç

MADDE-1 Hizmet Binalarının günlük kullanımı esnasında çeşitli şubelerde çalışan personelden, bu şubelerle işi olan veya burada çalışan personeli ziyaret amacıyla gelen vatandaşlarımızdan, mevcut kurulu tesisattan, anarşik ve terörist eylemlerden ya da savaş ve doğal afetlerden kaynaklanabilecek etmenlerle çıkabilecek yangının, can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini sağlayacak yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirler ile organizasyon eğitim ve denetimi sağlamaktır.

Kapsam

MADDE-2 Hizmet Binalarında çıkabilecek bir yangının ısı, duman, zehirleyici gaz, boğucu gaz ve panik nedeniyle oluşturacağı can güvenliğine yönelik tehlikelerini en aza indirmek için gerekli olan tasarım, yapım, kullanım bakım ve işletim esaslarını kapsar.

Yasal Dayanak

MADDE-3 Bu Yönerge:

- 27.11.2007 tarih ve 2007 / 12937 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 19.12.2007 tarihinde yürürlüğe giren “BİNALARIN YANGINDAN KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK”
- 88 / 13543 sayılı “Sabotajlara Karşı Koruma Yönetmeliği” esaslarına göre hazırlanmıştır.

Görev ve Yetki, Sorumluluk ve Yasaklar

MADDE-4

a) Genel:

Bu Yönergenin uygulanmasından 2007/ 12937 Sayılı “Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin” 7. ve 125. maddeleri gereği ASKİ Genel Müdürü sorumludur.

b)Özel:

- Her Birim Amiri;** (Daire Başkanı, Şube Müdürü ve Şube Şefi) kendi birimlerinin konuşlandığı katlardaki hizmet odalarına ve bunların personelinin istifade ettiği genel kullanım alanlarına yönelik koruyucu- kurtarıcı-önleyici ve söndürücü tedbirler almaktan ve personelin eğitimini sağlamaktan,
- Binada İnşaat ve Tesisatla İlgili Hususlarda;** koruyucu, kurtarıcı ve önleyici tedbirleri aldirmaktan ve bu tedbirlerin yeni yönetmelik kıstaslarına göre değerlendirilmesini sağlayarak yapılabilir olanların yapılmasını ve ıslah edilmesini ya da güçlendirilmesine yönelik hususları planlamak ve gerçekleştirilmesi için makama teklifte bulunmaktan Daire Başkanı, Şube Müdürü ve Şube Şefi sorumludur.
- Eğitim Hizmetlerini Gerçekleştirmekten;** Eğitim Şube Müdürlüğü, denetim hizmetlerini gerçekleştirmekten Genel Müdürün görevlendireceği kişi ve komisyon sorumludur.
- Bu Yönergenin;** ilgili bölümlerinde belirtilen tedbirlere riayet etmekten ve kendilerine tevdi edilen görevleri yapmaktan bütün personel,
- Yangını Haber Verme;** Kontrol dışı ateş ve duman görülmesi halinde bunu ilk gören daire personeline ve itfaiyeye haber vermekle sorumludur.

6. **Park Yasağı:** Hizmet Binaları ve civarında park yasağı uygulamasına titizlikle riayet edilmesi sağlanacak, bu konuda Koruma ve Güvenlik Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü ve Belediye Trafik Zabıtası nezdinde girişimlerde bulunulacaktır.
7. **Söndürme Malzemelerine Müdahale:** Her nevi sabit ve seyyar yangın söndürme tesisatı ve cihazlarını karıştırmak, bozmak, kırmak veya kullanılmayacak hale getirmek yasaktır. Konu İdari İşler Müdürlüğüne takip, kontrol ve denetim altında tutulur.
8. **Bina Önü Açık Bulundurma:** Hizmet binalarımızın ana girişi ve civarında, İtfaiye araçlarının rahatlıkla yanaşmasının teminine yönelik “Park Yasağı” konular ve bu husus trafik levha ve işaretleriyle gösterilir. Konu Koruma ve Güvenlikten sorumlu personelce takip edilir.
9. **İhbar Telefonu:** Hizmet Binalarının Nöbetçi Memur odasına ve Yangın Söndürme cihaz ve sistemlerinin bulunduğu yerlere, kırmızı zemin üzerine fosforlu sarı veya beyaz renkte “YANGIN 110” yazısı yazılır. Konu İdari İşler Müdürlüğüne kontrol altında tutulur ve gereği yapılır.
10. **Yangın Söndürücü Cihaz ve Tesisler:** Sabit veya seyyar yangın söndürme cihaz ve tesisatını bozmak, kırmak, karıştırmak, sökmek içine kağıt ve paçavra gibi yabancı maddeler koymak, bahsi geçen cihazları kullanılmayacak hale getirmek veya bozuk bir halde tutmak, her ne suretle olursa olsun yangın musluklarının önünü kapatmak yasaktır. Yangın söndürücü tesis ve malzeme, amacı dışında kullanılamaz. Konunun takibi İdari İşler Müdürlüğüne yapılır.
11. **İtfaiye Amirinin Talimatlarına Uymak ve İtfaiye Emrine Girmek:** Binada yangın çıkması halinde olaya müdahale eden bina sorumluları, mahalli itfaiye teşkilatı amirinin olay yerine gelmesinden itibaren onun emrine girerler. Yetkili itfaiye amirinin can ve mal güvenliğini korumaya yönelik vereceği karar ve talimatlar, ASKİ Genel Müdürlüğü sorumlu personeli tarafından yerine getirilir.
12. **İtfaiye ile İşbirliği:** Olay zamanı olay yerinde bulunan herkes (İdare Personeli) İtfaiye ekiplerinin görevlerini yerine getirmesine yardımcı olur, çalışmalarını güçleştirecek davranışta bulunmaz.
13. **Açıkta Ateş Yakmak:** İdarelerimiz binalarının bulunduğu yerlerde (Arıtma Tesisleri, Pompa İstasyonları, Su Depoları, Bölge Şube Müdürlükleri, Genel Müdürlük Merkez Binası bahçesi, Atölyelerin buldukları alanlar, Sosyal Tesislerin bahçelerinde veya piknik alanı olarak ayrılmış yerler dışında) ateş yakmak ve ateşle ilgili işler yapmak kesinlikle yasaktır. Kağıt, plastik, naylon gibi kolay yanan maddeler ile kıvılcımlı küllerin ve sigara izmaritlerinin kapalı mekanlara, kapı önlerine atılması ve dökülmesi yasaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Tanımlar

MADDE-5 Bu Yönergede geçen bazı kavramlar aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır.

1. **Acil Durum:** Afet olarak değerlendirilen olaylar ve dikkatsizlik, tedbirsizlik, ihmal, kasıt ve çeşitli amaçlarla meydana gelen olayların tümünün yol açtığı hallerdir.
2. **Acil Durum Ekibi:** Yangın, deprem ve benzeri afetlerde binada bulunanların tahliyesini sağlayan, olaya ilk müdahaleyi yapan, arama-kurtarma, söndürme ve ilkyardım olaylarına katılan ekiplerdir.
3. **Acil Durum Planları:** Acil durum gerektiren olaylarda yapılacak müdahale, koruma, arama- kurtarma ve ilkyardım konularının nasıl ve kimler tarafından yapılacağını gösteren ve acil durum öncesinde hazırlanması gereken planlardır.

4. **Güvenlik Bölgesi:** Binadan tahliye edilen şahısların güvenle bekleyecekleri bölgedir.
5. **Kaçış Aydınlatması:** Normal aydınlatma devrelerinin kesintiye uğraması durumunda armatürün kendi gücüyle sağlanan aydınlatmadır.
6. **Kaçış Yolu:** Binanın herhangi bir noktasından yer seviyesindeki cadde veya sokağa kadar olan ve hiçbir şekilde engellenmemiş bulunan yolun tamamıdır. Oda ve diğer müstakil hacimlerden çıkışlar, katlardaki koridor ve benzeri geçişler, kat çıkışları zemin kata ulaşan merdivenler ve bina çıkışına giden yollar bu kapsamdadır
7. **Kamuya Açık Kullanım:** Binanın, önceden kimliği bilinen kişilerin yanı sıra işi olan herkesin giriş-çıkışına açık olarak kullanılmalıdır.
8. **Otomatik:** İnsan müdahalesine ihtiyaç göstermeksizin bir fonksiyonu kendi kendine yerine getiren sistemdir.
9. **Sertifikalı:** TSE veya TSE tarafından kabul gören uluslararası bir onay kuruluşu tarafından test edilerek ilgili standartlara uygunluğu onaylanmış ekipman malzeme veya hizmetleridir.
10. **Sprinkler:** Yangınları söndürmek ve gelişen yangınları itfaiye gelinceye kadar sınırlamak amacıyla kurulan ve su püskürtmesi yapan otomatik sistemlerdir.
11. **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (SPG veya LPG):** Sıvılaştırılmış propan, propilen, normal-bütan, izo-bütan ve butilen bileşiklerini veya bileşiklerin karışımlarını ifade eder.
12. **Son Çıkış:** Bir yapıdan kaçış sağlayan yolun yapı dışındaki güvenli bir alana (yol, cadde vb.) geçit veren bitiş noktasıdır.
13. **Sulu Boru Sistemi:** Normalde sürekli su ile dolu durumda tutulan düşey borudur.
14. **Yangın Merdiveni:** Yangın durumunda, binadaki insanların emniyetli olarak ve süratle tahliyesi için özel olarak yapılan yangından korunmuş kaçış merdivenleridir. Kaçış yolları bütününe bir parçası olup diğer kaçış yolu bölümlerinden bağımsız olarak tasarlanamaz.
15. **Yangın Türü:** Yangın türü, yangının yanmakta olan maddeye göre çeşididir ve dört sınıfa ayrılır.
 - a) A Sınıfı yangınlar, katı yanıcı maddeler yangınıdır. Örneğin; Odun, kömür, kağıt, ot, dokümanlar, plastikler vb. yangınlar bu sınıfa girer.
 - b) B Sınıfı yangınlar, yanıcı sıvı maddeler yangınıdır. Örneğin; Benzin, benzol, makine yağları, laklar, yağlı boyalar, katran, asfalt vb. yangınlar bu sınıfa girer.
 - c) C Sınıfı yangınlar, gaz haldeki yanıcı maddeler yangınıdır. Örneğin; Metan, Propan, bütan, sıvılaştırılmış petrol gazı (SPG), asetilen, havagazı, hidrojen vb. yangınlar bu sınıfa girer.
 - d) D Sınıfı yangınlar; lityum, sodyum, potasyum, alüminyum, magnezyum vb. yanabilen hafif ve aktif metallerle, radyo aktif maddeler yangınıdır.
16. **Yüksek Bina:** Bina yüksekliği 21,50 mt'den fazla veya yapı yüksekliği 30,50 mt'den fazla olan binalar yüksek bina olarak kabul edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Binaların Kullanım Sınıfları

MADDE-6 Binalarımızın kullanım sınıfı olarak yasal dayanakta belirttiğimiz Yönetmelik gereği Belediye binaları, büro binaları sınıfında yer aldığından İdaremizde Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığına bağlı bir kuruluş olduğundan binalarımız büro binası olarak değerlendirilmekle birlikte karışık kullanımlı binalar olarak ta değerlendirilmektedir. Binaların kullanım sınıfı ile ilgili bir tereddüt olduğu takdirde Bayındırlık ve İskan Bakanlığının değerlendirilmesi kararına uyulacaktır. (Yönetmenlik Madde 8)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Binaların Tehlike Sınıflandırması

MADDE-7 Bina veya bir bölümünün tehlikesi yangın başlama ve yayılması, yangın esnasında ortaya çıkan duman ve gazlar, patlama tehlikesi gibi bina veya yapıda bulunanların yaşamları ve emniyetleri için tehlike oluşturan faktörlerin izafi tehlike dereceleri anlamındadır.

Bina veya bir bölümün tehlike sınıfı binanın özelliklerine ve binada yürütülen işlemlerle operasyonların niteliğine bağlı olarak saptanır. Eğer bir binanın çeşitli bölümlerinde değişik tehlike sınıflarına sahip maddeler bulunuyorsa en yüksek tehlike sınıflandırılmasına göre uygulama yapılır.

Binalarımızda veya bir bölümünde tehlike sınıflandırılması düşük, orta ve yüksek olarak yapılır.

Buna göre:

- a) **Düşük Tehlike;** Bünyesinde kendi kendine yayılan bir yangın oluşmasına imkan vermeyecek şekilde düşük yanabilirliğe sahip malzemelerden oluşur. Bürolar, kütüphaneler, yemekhaneler gibi.
- b) **Orta Tehlike;** Orta hızla ve önemli miktarda duman çıkararak yanma olasılığı bulunan malzemelerden oluşur. Otopark, oto tamirhaneleri, marangoz haneler, restoranlar gibi.
- c) **Yüksek Tehlike;** Çok hızlı olarak yanma olasılığı bulunan ve patlama tehlikesi bulunan malzemelerden oluşur. Yanıcı sıvı ve gazların üretildiği yerler, depolandığı yerler, akaryakıt istasyonları ve boyahaneler gibi.

İKİNCİ KISIM

HİZMET BİNALARINA İLİŞKİN GENEL YANGIN GÜVENLİĞİ HÜKÜMLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Bina Taşıyıcı Sistem Stabilizesi

MADDE-8 Bu husus hizmet binalarımızın eski yapı olması nedeniyle 2007/12937 Sayılı “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” ‘in 23.maddesinde istenilen konular açısından değerlendirilememiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Bölmeler, Cepheler, Çatılar

MADDE-9

- 1. Yangın Bölmeleri:** Bu husus hizmet binalarımızın eski yapı olması nedeniyle 2007/12937 Sayılı “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” ‘in 24.maddesinde istenilen konular açısından değerlendirilememiştir.
- 2. Düşey İç Bölmeler ve Yangın Duvarları:** Bu husus hizmet binalarımızın eski yapı olması nedeniyle 2007/12937 Sayılı “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” ‘in 25.maddesinde istenilen konular açısından değerlendirilememiştir.
- 3. Yatay Bölümler ve Döşemeler:** Bu husus hizmet binalarımızın eski yapı olması nedeniyle 2007/12937 Sayılı “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” ‘in 26.maddesinde istenilen konular açısından değerlendirilememiştir.
- 4. Cepheler:** Bu husus hizmet binalarımızın eski yapı olması nedeniyle 2007/12937 Sayılı “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” ‘in 27.maddesinde istenilen konular açısından değerlendirilememiştir.
- 5. Çatılar:** Bu husus hizmet binalarımızın eski bir yapı olması nedeniyle 2007/12937 Sayılı “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” ‘in 28.maddesinde istenilen konular açısından değerlendirilememiştir.

Ancak; çatılarda kullanımdaki yangın güvenliği önlemleri titizlikle uygulanmaktadır. (Çatılara İdari İşler Şube Müdürünün bilgisi dışında çıkılması yasaktır. Çatı aralarına malzeme depolamak yasaktır. Çatılara çıkılırken aydınlatma olarak mutlaka el feneri kullanılacaktır.)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Binalarda Kullanılacak Yapı Malzemeleri

MADDE-10 Bu husus hizmet binalarımızın eski yapı olması nedeniyle 2007/12937 Sayılı “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” ‘in 29.maddesinde istenilen konular açısından değerlendirilememiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

KAÇIŞ YOLLARI, KAÇIŞ MERDİVENLERİ VE ÖZEL DURUMLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE-11

1. Bu kısım ASKİ Genel Müdürlüğü hizmet binalarında olabilecek güvenli kaçış yollarının tasarım, yapım, korunum ve bakım gereklerini belirler.
2. İş yerlerimizde çalışanlarımız tarafından kullanılan binalarımızın yangın ya da diğer acil durumlarda kullanıcıların hızla kaçışlarını sağlayacak yeterli acil durum çıkışlarıyla donatılacaktır. Çıkışlar ve diğer önlemler yangın ya da diğer acil durumlarda can güvenliğinin yalnızca tek bir önleme dayandırılmayacağı biçimde tasarlanacaktır. Tekil önlemlerin kişisel kusurlar, mekanik arızalar ya da mevcut tehlike nedeniyle işlevini yitirmesi ihtimaline karşı can güvenliği için önlemler alınacaktır.
3. Her binamız, yangın ya da diğer acil durumlarda yapıdan kaçış için kullanıcıları ısı duman ya da panikten doğan aşırı tehlikelerden koruyacak biçimde yapılacak, donatılacak, bakım görececek ve işlevini sürdürecektir.
4. Her binamızın içinde yapının kullanımına girmesiyle her kesimden serbest ve engelsiz erişilebilen tehlike çıkışları sağlayacak şekilde düzenlenecek ve bakım altında tutulacaktır. Her hangi bir yapının içinden serbest kaçışları engellemek için çıkışlara veya kapılara kilit, sürgü vb. birleşenler takılmayacaktır.
5. Her çıkış açık-seçik görünecek, ayrıca çıkışa götüren yol her tür binamızda bedensel ve zihinsel açıdan tüm kullanıcıların her hangi bir noktadan kaçacağı doğrultuya kolayca anlayacağı biçim ve şekilde açık-seçik görünür olacaktır. Çıkış niteliği taşımayan kapılar, ya da bir çıkışa götüren yol gerçek çıkışla karıştırılmayacak şekilde düzenlenecek, ya da işaretlenecektir.
6. Binalarımızda yapay aydınlatma gerekmesi durumunda çıkışla ilgili düzenlemeler aydınlatma tasarımı içinde uygun güvenilir biçimde 2007/12937 Sayılı “Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin” Üçüncü Kısımındaki belirtilen esaslara göre kaçış yolları aydınlatması ve yönlendirilmesi yapılmaya çalışılacaktır.
7. Bir yangın durumunda yapının boyutlarının kullanım amacına bağlı olarak gereken yerlerde kullanıcıları uyarmak, kaçışları başlatmak üzere anılan yönetmeliğin Üçüncü Kısımındaki esaslara uygun bir yangın uyarı sistemi kurulacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kaçış Yolları

MADDE-12 Hizmet binalarımızın her hangi bir noktasından yer seviyesindeki caddeye, sokağa, bahçeye kadar olan devamlı ve engellenmemiş kaçış yolunun tamamıdır.

Genel Müdürlük merkez binamızda dört adet acil durum çıkışı vardır. Bunlar aynı zamanda giriş kapıları olarak da kullanılmaktadır. Diğer Bölge Şube Müdürlüklerimiz, Arıtma Tesislerimiz, Pompa İstasyonları, Su Depolarımızda giriş kapıları aynı zamanda yangın acil durum çıkış kapısı niteliğindedir.

Genel M¼d¼rl¼k merkez binada (b¼rolardan) her kattaki koridorlardan ¼ıkışlar zemin kata ulaşan binanın her iki tarafında ve bina i¼erisinde bulunan yangın merdivenleri ayrıca bina i¼i merdivenidir. Bunlar zemin kata ulaşan merdivenlerdir. Bu merdivenler t¼m ¼ıkış ve ¼ıkışa açılan yolların her an kullanılabilmesi i¼in hi¼bir zaman engel bulundurulmayacak, ge¼ici dahi olsa malzeme bırakılmayacak, ge¼iş engellenmeyecektir.

Kaçış Merdivenleri:

MADDE-13 Genel M¼d¼rl¼k merkez binamızda yangın durumunda binada bulunanların s¼rat ve emniyetle tahliyesinde kullanılmak üzere bina i¼erisinde binanın iki tarafında kullanılacak olan yangın merdivenleri vardır. B¼lge Şube M¼d¼rl¼klerimiz, Arıtma Tesisleri, Laboratuarlar Şube M¼d¼rl¼g¼m¼z¼n binalarında da bina i¼i merdivenler aynı zamanda yangın kaçış merdivenleri olarak kullanılacak. Ancak bunlar ger¼ek bir kaçış merdiveni değildir.

Özel Durumlar:

MADDE-14 Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Y¼netmelięin Ü¼¼nc¼ Kısım D¼rd¼nc¼ b¼l¼mde belirtilen hususlara g¼re değerlendirilerek ilgili maddeleri ilgilendiren h¼k¼mleri tatbik edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

BİNA BÖLÜMLERİNE VE TESİSLERİNE İLİŞKİN HUSUSLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel

MADDE-15 ASKİ Genel Müdürlüğümüzün hizmet binalarında yangın bakımından kritik özellikler gösteren kazan daireleri, bacaları, yakıt depoları, sobalar, mutfaklar, çay ocakları, çatılar, asansörler, paratoner, transformatör, jeneratör gibi kısımlarda alınacak önlemler bu kısımda gösterilmiştir. Bu yerlere yanıcı madde atılması veya depolanması yasak olup, belirli aralıklarla temizlenmesi zorunludur. Bu konuda bu kısımlardan sorumlu birim amirleri yükümlüdür.

İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kazan Daireleri – Yakıt Depoları

MADDE-16

1. -Binalarımız genelde doğal gaz sistemli olarak ısıtılmakta ve kazan dairesi olarak kullanılan bölümler 2007/12937 Sayılı Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin 113. Maddesinde belirtilen “Doğal gaz Kullanım Esasları” tatbik edilir. Ayrıca yine anılan yönetmeliğin 54, 55, 56. Maddelerinde belirtilen kazan daireleri doğal gaz ve SPG tesisatlı kazan daireleri ve yakıt depoları ile ilgili tedbirler buraları işleten amirler tarafından yerine getirilir.
2. -Kazan dairesinde bulunan doğal gaz tesisatının ve bağlantı elamanlarının üzerinde veya çok yakınında yanıcı maddeler bulundurulmayacaktır.
3. -Kazan dairesinde doğalgazla ilgili dikkat edilecek hususları belirleyen uyarı levhası ve brülörün kullanım esaslarını belirleyen talimat asılacaktır.
4. -Her hangi bir gaz sızıntısında veya yanma olayında gaz akışı kesme vanasından otomatik durdurmak için gerekli hazırlık yapılacaktır.
5. -Binalarımıza ait servis kutusu Doğalgaz özel ekiplerinin kolaylıkla müdahale edebileceği yerde olması, müdahaleyi zorlaştıracak malzemelerin önüne konulmaması ve araç park olmaması için gerekli tedbirler sürekli takip edilecektir.
6. -Bina içi tesisat ve bacaların periyodik kontrol ve bakımları yetkili servislerce yapılacak ve kontrol evrakları muhafaza edilecektir.
7. -Kazan dairelerinden sorumlu personel doğal gaz tesisatlarının tamiri, gaz kesme vanalarının yerlerini öğrenme konularında ve her hangi bir gaz kaçağı halinde hareket tarzları konusunda bilgi sahibi olacaklar. Aynı zamanda bu konu ile ilgili Özel Güvenlik Şube Müdürlüğünü bilgilendirecekler ve Koruma Güvenlik Memurları mesai saatleri haricinde bir olay meydana geldiğinde gazı ana vanadan derhal kesecekler ve gaz arızaya haber vereceklerdir.
8. -Kazan dairelerinde en az 1 (bir) adet 6 kg’lık çok maksatlı kuru kimyasal tozlu yangın söndürme cihazı ve büyük kazan dairelerinde en az 1 (bir) adet yangın dolabı bulundurulacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mutfaklar, Çay Ocakları, Sobalar ve Bacalar

MADDE-17

- a. -İdareimizde bina içerisinde bulunan mutfakların davlumbazlarına otomatik söndürme sistemi yapılmalı ve ocaklarda kullanılan gazın özelliklerine göre gaz algılama tesisatı kurulmalıdır.
- b. -Mutfakların bodrumda zemin altında olması ve gaz kullanılması durumunda havalandırma sistemi yapılması gerekmektedir. İkinci bir çıkış tesis edilmeden gaz kullanılmamalıdır.
- c. -Mutfak ve çay ocakları binanın diğer kısımlarından daha özel bir tertibat ve yangına dayanıklı bölmeler ile ayrılmış biçimde konuşlandırılır. Bölme olarak ahşap ve diğer kolay yanıcı maddeler kullanılmaz.
- d. -Baca tesisatı TS standartlarına uygun olmalıdır. Her kazan için tercihen ayrı bir baca olacak, soba ve şofben boruları kazan bacalarına bağlanmayacaktır.
- e. -Kazan dairesi için ayrıca havalandırma bacası yapılacaktır.
- f. -Sıvı ve katı yakıtlı kazanların bacalarının altında bir kurum temizleme menfezi bulunacak, yılda en az 2 (iki) kez yetkili kişilerce temizlenecektir.
- g. -Isıtma aracı olarak soba kullanılan yerlerde, soba tahta ve boyalı kısımlara zarar vermeyecek şekilde altına metal kaplı tabla, mermer veya benzeri malzeme konularak kurulur. Taban beton ise bu önlem zaruri değildir.
- h. -Bağdadi duvardan boru geçirmek mecburiyeti hasıl olursa, duvarın yağlı boya veya ahşap gibi çabuk yanıcı kısmına künk veya büz yerleştirilir ve boru bu delikten geçirilir.
- i. -Odada baca yoksa soba borusu, saç konan pencereden çıkarılıp, saçaktan 25 cm açıkta ve 50 cm yükseklikte, ucunda şapka kullanılarak kurulur. Boruların birleştiği yerler çemberle kapatılıp, bu çemberden duvar ve tavana bağlamak suretiyle birbirinden ayrılması ve devrilmesi önlenir.
- j. -Kullanım esnasında soba kapakları açık bırakılmaz, altında ve yanlarında odun, çıra, kömür, kibrit, benzin, gaz ve benzeri yanıcı ve parlayıcı madde bulundurulmaz. İçindeki ateş gerektiğinde kapaklı mangala alınır. Sobanın kullanılmadığı mevsimde kaldırılması gerekir. Sobanın kaldırılmadığı yerlerde kapaklar açılmayacak şekilde telle bağlanır.
- k. -Odun ve kömür gibi yüksek oranda is bırakan yakıt kullanıldığı takdirde boruları ayda bir, bacalar iki ayda bir, diğer yakıtlar kullanıldığında borular iki ayda bir, bacalar üç ayda bir temizlenir.
- l. -Baca temizliği mahallin İtfaiye Teşkilatı tarafından yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sığınaklar, Otoparklar ve Çatılar

MADDE-18

Sığınaklar ve Otoparklar: 2007/12937 Sayılı Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin Sığınaklar için 59. Madde ve otoparklar için 60. Maddesi değerlendirilecektir.

Çatılar: Çatılarda yangına karşı koruma gereçlerinden başka bir eşya, yanıcı, patlayıcı madde bulundurulamaz. Çatının, depo ve arşiv olarak kullanılması için sprinkler ile korunması zorunludur.

Çatıya elektrik tesisatı çekmek yasaktır. Ancak; ısıtma, soğutma, haberleşme ve iletişim cihazlarının yerleştirilmesinin zorunlu olduğu hallerde yangına karşı ilave tedbirler alınarak, yetkili kişiler tarafından elektrik tesisatı çekilebilir.

Çatı giriş kapısı devamlı kapalı ve kilitli tutulur. Çatıya ancak izinle çıkılır. Çatı araları periyodik olarak temizlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Asansörler, Paratoner, Transformatör ve Jeneratörler

MADDE-19 Asansörlerle ilgili olarak “Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin” 62. Maddesi uygulanır ve takibi İdari İşler Şubesi Müdürünce yapılır.

Paratoner, transformatör, jeneratör kullanılan yerlerde “Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin” 64, 65, 66’ncı maddelerinde belirtilen hususlar uygulanır. Bu konuların takibi ilgili Müdürlüklerce yapılır ve takip edilir.

BEŞİNCİ KISIM

Elektrik Tesisatı, Acil Durum Aydınlatması ve Yönlendirmesi, Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri, Periyodik Testler, Bakım ve Denetim

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE-20 ASKİ Genel Müdürlüğünün hizmet binalarında elektrik tesisatı, kaçış yolları, acil durum aydınlatması ve yönlendirmesi, yangın algılama ve uyarı sistemleri, yangın veya benzeri bir acil durumda, hizmet binalarında o an görev yapan ve bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek ve binanın emniyetli bir şekilde boşaltılmasını sağlayacak, güvenli bir ortam oluşturacak şekilde tasarlanacak, kurulu ve çalışır durumda tutulması sağlanacaktır.

Hizmet binalarında tüm çıkış noktaları ve çıkış noktalarına ulaşım yolları açıkça belirlenip, işaretlenip ve aydınlatma tesisatının kapsamına alınacaktır.

Bir yangının başlangıcının kendiliğinden tüm binada bulunanlar tarafından fark edilmesinin mümkün olmadığı halde, yangını binadaki kişilerin tümüne duyuracak bir yangın alarm tesisatı olacak ve sistem çalışır durumda tutulacaktır.

Binaların her türlü elektrik tesisatı, kaçış yolları aydınlatması, acil durum aydınlatması ve yönlendiricisi ve yangın algılama ve uyarı sistemleri cihaz ekipman ve işletmesi için çalışma sürekliliği sağlanacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektrik Tesisatı

MADDE-21 Genel Müdürlüğümüz hizmet bina ve diğer tesislerimizde elektrik iç tesisatı; yürürlükte olan “Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği”ne uygun olarak tesis edilecek ve Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin 68’inci maddesi hükümleri tatbik edilecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Acil Durum Aydınlatması ve Yönlendirmesi

MADDE-22 Hizmet binalarımızda kaçış yolları her zaman aydınlatılmış durumda olacaktır. Acil durum aydınlatma ve yönlendirmesi için kullanılan aydınlatma üniteleri normal aydınlatma mevcut iken aydınlatma yapmayan tipte seçildikleri takdirde, normal kaçış yolu aydınlatması kesildiğinde otomatik olarak devreye girecek şekilde tesis edilecektir.

Yani acil durum aydınlatma sistemi şehir şebekesi veya benzeri bir dış elektrik beslenmesinin kesilmesi, yangın, deprem gibi nedenlerle binanın elektrik enerjisinin kesilmesi durumunda otomatik olarak devreye girecek şekilde tesis edilmelidir.

Kaçış yollarında aydınlatma tüm hizmet binalarımızın kaçış yollarının gerekli olacağı tüm zamanlarda sürekli olarak yapılacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri

MADDE-23 Yangın alarm sistemi, yangın algılama, alarm verme, kontrol ve haberleşme fonksiyonlarını içeren komple sistemdir. Yangın alarm sisteminin beslenmesi, sadece yangın alarm sistemini besleyen bir otomatik sigorta üzerinden ve eğer binada mevcut ise jeneratör ya da kesintisiz güç kaynağı gibi bir ikincil beslenme kaynağından yapılacaktır. Binalarımızda yangın uyarı sistemi vardır. Bir de Bilgi İşlem Daire Başkanlığının bürolarında algılama sistemi mevcuttur. Alarm verme hali sesli sistem olup binanın tüm birimlerinden ses duyulmaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Periyodik Testler, Bakım ve Denetim

MADDE-24 Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin gerekli gördüğü tüm acil aydınlatma, yönlendirme ve yangın alarm sistemleri ASKİ Genel Müdürünün sorumluluğunda yetki verdiği bina yetkilisinin sorumluluğu altında periyodik testlere ve bakıma tabi tutulacaktır.

Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin 84.Maddesi uygulanacaktır.

ALTINCI KISIM

Duman Kontrolü, İklimlendirme ve Havalandırma Tesisatı ile Basınçlandırma Sistemi

MADDE-25 Binalarda yapılan havalandırma, basınçlandırma ve duman tahliye tesisatı, binada bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek ve binanın emniyetli bir şekilde boşaltılmasını sağlayacak güvenli bir ortamı oluşturacak şekilde tasarlanacak ve tesis edilecek ve de çalışır durumda tutulacaktır.

Yukarıda başlıkta anılan hususlarla ilgili Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin 85, 86, 87,88 ve 89'uncu maddelerinde belirtilen hükümlere uygun hareket edilir.

YEDİNCİ KISIM

YANGIN SÖNDÜRME SİSTEMLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE-26

1. Yangın söndürme sistemleri binalarımızda yangın öncesi ve yangın sırasında kullanılan sabit söndürme tesisatlarıdır.
2. Binalarımızda kurulan söndürme tesisatı, binada bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek ve yangını söndürecek şekilde tasarlanacak, tesis edilecek ve çalışır durumda tutulacaktır.
3. Her türlü yangın söndürme sistemleri, ilgili TSE Standartlarına ve Tesisat Yönetmeliklerine uygun olarak tasarlanacak, tesis edilecek ve uygulanacaktır.
4. Yangın söndürme ve sistemlerinin bakım çalışmaları 2007/12937 Sayılı Yönetmelikte belirtilen gereksinimlere uygun olarak yapılacak ve TSE Standartları uygulanacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sulu Söndürme Sistemleri

MADDE-27

1. **Genel:** Sulu söndürme sistemleri, yangın dolapları sistemleri, hidrant sistemi, sprinkler sistemi için yapılmış hidrolik hesaplar neticesinde gerekli olan su basınç ve debi değerleri merkezi veya şehir şebekeleri tarafından karşılanmıyorsa, kapasiteyi karşılayacak yangın pompa istasyonu ve deposu oluşturulacaktır. Amir hükmün İdaremizde uygulanması ile ilgili bir zorluk yoktur. Şehir şebekemizin su basıncı ve debisi yeterlidir.
2. **Su Depoları ve Kaynaklar:** Sistemde en az bir güvenilir su kaynağı bulunmalıdır. Sulu söndürme ve sistemleri için kullanılacak su depolarının yangın rezervi olarak ayrılmış bölümleri başka amaçlar için kullanılmayacak, depo tesisatı sadece söndürme sistemlerine hizmet edecek şekilde düzenlenecektir.
3. **Yangın Dolapları:** Kullanım alanı 2000 m²'den büyük olan bütün binalar, 1000 m²'den büyük olan imalathane ve atölyelere yangın dolabı yapılacaktır. Yangın dolaplarının her katta aralarındaki uzaklık 30 mt'den fazla olmayacak şekilde düzenlenecektir. Yangın dolapları mümkün olduğu kadar koridor çıkışı ve merdiven sahanlığı yakınına kolaylıkla görülebilecek şekilde yerleştirilecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Köpüklü, Gazlı ve Kuru Tozlu Sabit Söndürme Sistemleri

MADDE-28 Köpüklü, gazlı ve kuru tozlu sabit söndürme sistemleri, tesisin nitelik ve ihtiyaçlarına bağlı olarak uygun, güncel, sertifikalı ve ilgili TSE Standartlarına göre tasarlanacaktır. Suyun söndürme etkisinin yeterli görülmediği veya su ile reaksiyona girebilecek maddelerin bulunduğu, depolandığı ve üretildiği hacimlerde uygun tipte söndürme sistemi tesis edilir.

Halon alternatifi gazlar ile tasarımı yapılmış gazlı yangın söndürme sistemlerinde kullanılan söndürücü gazın, yerel ve uluslararası Yönetmelik ve Standartlarla belirlenmiş uzun süreli kullanım geçerliliği olmalıdır. (Bu sistem Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığımızda kullanılmaktadır.)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Taşınabilir Söndürme Tüpleri

MADDE-29 Bu taşınabilir söndürme tüpleri tüm binalarımızda kullanılmaktadır. Söndürme tüpleri sayısı mekanlarda var olan durum ve risklere göre belirlenir. Her bağımsız bölüm için en az bir adet olmak üzere, beher 200 m2 taban alanı için bir adet ilave edilerek uygun tipte 6 Kg'lık yangın söndürücü bulundurulması esas alınarak; A Sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde çok maksatlı Kuru Kimyevi Tozlu veya sulu, B Sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde Kuru Kimyevi Tozlu, Karbondioksitli veya köpüklü, C Sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde Kuru Kimyevi Tozlu veya Karbondioksitli, D Sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde ise Kuru Metal Tozlu söndürme cihazları bulundurulacaktır. Otopark, depo, kazan daireleri ve benzeri yerlerde ayrıca tekerlekli tip söndürme cihazları bulundurulabilir.

Yangın söndürme tüpleri dışarıya doğru geçiş boşluklarının yakınına ve dengeli dağıtılarak görülebilecek şekilde işaretlenerek her durumda kolayca girilebilir yerlere yerleştirilir. Örneğin kapı girişleri gibi.

Taşınabilir söndürme tüpleri, söndürücünün duvara bağlantı asma halkası duvardan kolaylıkla alınabilecek şekilde ve zeminden asma halkasına olan uzaklığı yaklaşık 90 cm'yi aşmayacak şekilde montaj yapılır.

Bütün arabalı yangın söndürücüler TS 11749-EN 1866 kalite belgeli olacak, diğer taşınabilir yangın söndürme tüpleri TS 862-EN 3 kalite belgeli olacaktır.

Bütün yangın söndürücülerin periyodik kontrol ve bakımı TS 11748 Standardına göre yapılacaktır. Söndürücülerin bakımını yapan üretici veya servis firmaları Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Dolum ve Servis Yeterlilik Belgesine sahip olmalıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Periyodik Testler ve Bakım

MADDE-30 Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin gerekli gördüğü tüm acil aydınlatma, yönlendirme ve yangın alarm sistemleri ASKİ Genel Müdürlüğünün sorumluluğunda görevlendireceği bir kişi veya heyet (komisyon) marifetiyle periyodik testlere ve bakıma tabi tutulacaktır.

Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin 84 ve 100'üncü maddeleri uygulanacaktır.

SEKİZİNCİ KISIM

Tehlikeli Maddelerin Depolanması ve Kullanılması

MADDE-31 Bu konularla ilgili “Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin 100’üncü maddesinden 124’üncü maddesi dahil” hükümlerine uyulur. Özellikle İdaremizde mevcut bulunan akaryakıt servis istasyonlarının depolama tankları yeraltına tamamen gömülü, üzerindeki toprak tabakası en az 60 cm olan, ayrıca üstü en az 10 cm’lik beton tabakasıyla kaplı olacaktır. Bu istasyonları işleten Şube Müdürlüklerimiz anılan Yönetmelikteki hükümlere aynen uygun işletme sağlayacaklardır. Ayrıca 112. Madde de belirtilen doğal gaz kullanım esasları İdari İşler Şube Müdürlüğünce takip edilecek ve belirtilen hususlara uygun gaz kullanılması yaptırılacak ve yapılacaktır.

DOKUZUNCU KISIM

Yangın Güvenliği Sorumluluğu, Ekipler, Eğitim, Denetim, İşbirliği, Ödenek ve Yönerge

BİRİNCİ BÖLÜM

Yangın Güvenliği Sorumluluğu

MADDE-32 2007/12937 Sayılı Yönetmeliğin 124.inci maddesi gereğince, yangın güvenliğinden en büyük amir olma sıfatıyla Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürü sorumludur.

İKİNCİ BÖLÜM

Ekipler

Ekiplerin Kuruluşu

MADDE-33 2007/12937 Sayılı Yönetmeliğin 126.inci maddesi gereğince, Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü hizmet binalarında;

1. Söndürme Ekibi
2. Kurtarma Ekibi
3. Koruma Ekibi
4. İlk yardım Ekibi

Kurulacaktır.

Genel Müdürlük Merkez bina ve eklentilerinde ekiplerin kuruluşundan Sivil Savunma Uzmanı (Sivil Savunma Şefi), Bölge Şube Müdürlükleri, Arıtma Tesisleri, Laboratuvarlar, Ana İshale Hatları, Atölyeler, Pompa İstasyonları, Su Depoları, Sosyal Tesisler ve Spor Salonları ekiplerinin oluşturulmasından ve görevlerini yapıp yapmamasından birimlerin amiri sıfatıyla Şube Müdürleri sorumludur.

İdarede ekiplerin kuruluşunda yeknesaklığın sağlanması hususunda forma uygun şekilde ekipler kurulacak ve birim amirince onaylanarak birer sureti Sivil Savunma Uzmanlığına (Sivil Savunma Şefliğine) gönderilecektir. Form Örneđi EK-1

Ekiplerin Görevleri

MADDE-34

1. Söndürme Ekibi: Binada çıkacak yangına derhal müdahale ederek söndürmek ve/veya genişlemesine mani olmak,
2. Kurtarma Ekibi: Yangın vukuunda can ve mal kurtarma işlerini yürütmek,
3. Koruma Ekibi: Kurtarma ekibince kurtarılan eşya ve evrakı korumak, yangın nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek,
4. İlk Yardım Ekibi: Yangın nedeniyle yaralanan veya hastalanan kişilere ilk yardım yapmak.

Ekiplerin Çalışma Esasları

MADDE-35

Ekiplerin birbirleriyle işbirliği yapmaları ve karşılıklı yardımlaşmalarda bulunmaları esastır.

Ekiplerin yangın anında sevk ve idaresi, itfaiye gelinceye kadar Yönergeyi uygulamakla görevli en üst amire aittir. Bu süre içinde ekipler amirlerinden emir alırlar. İtfaiye gelince, söndürme ve kurtarma ekipleri derhal itfaiye amirinin emrine girerler.

Muhtemel yangınlara müdahale, kurtarma ve ilk yardım hizmetlerinde kullanılmak üzere yeterli sayıda malzeme ASKİ bütçesinden ödenek ayrılmak suretiyle tedarik edilir. Bu konuda mahalli itfaiye teşkilatının da görüşü alınarak ihtiyaçlar belirlenir. Gerekli ise gaz maskesi, teneffüs cihazı, yedek hortum, lânse, hidrant anahtarı, yangın söndürme cihazları ve benzeri malzemeler bulundurulur. Bulundurulacak malzemeler itfaiye teşkilatında kullanılan malzemelere uygun olmak zorundadır. Araç-gereç ve malzemenin bakımı ve korunması, Yönergeyi uygulamakla görevli amirin sorumluluğu altında görevliler tarafından yapılır.

Yangın haberini alan yangına karşı mücadele ekipleri, kendilerine ait araç-gereçleri alarak derhal olay yerine hareket ederler. Olay yerinde;

1. **Söndürme Ekipleri:** Yangın yerinin alt, üst ve yanlarındaki odalarda gereken tertibatı alır. Yangını söndürmeye veya genişlemesini önlemeye çalışırlar.
2. **Kurtarma Ekipleri:** Varsa önce canlıları kurtarırlar, daha sonra yangında ilk kurtarılacak evrak, dosya ve diğer eşyayı kurtarırlar. Diğer bulunanların yardımı ile büro şeflerinin nezareti altında mümkünse çuvallara ve torbalara koyarak boşaltmaya hazır hale getirirler. Çuval ve torbalar bina yetkililerinin lüzum görmesi halinde binanın henüz yanma tehlikesi olmayan kısımlarına taşınır. Yanan binanın genel olarak boşaltılmasına olay yerine gelen itfaiye amirinin veya Genel Müdürün emriyle başlanır.
3. **Koruma Ekipleri:** Boşaltılan eşya ve evrakı güvenlik güçleri veya bina yetkililerinin göstereceği bir yerde muhafaza altına alır ve yangın söndürüldükten sonra o binanın ilgililerine teslim ederler.
4. **İlk Yardım Ekipleri:** Yangında yaralanan veya hastalananlar için ilk yardım hizmeti verirler.

Yangından haberdar olan yetkili amirler, personel ve yangınla mücadele ekipleri en seri şekilde görev başına gelip, söndürme, kurtarma, koruma ve ilk yardım işlerini yürütürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim

MADDE-36 Oluşturulan ekiplerin personeli yangından koruma, yangın söndürülmesi, can ve mal kurtarma ile ilk yardım faaliyetleri ve itfaiye ile iş birliği ve organizasyon sağlanması konularında eğitilir ve yapılan tatbikatlar ile bilgi ve becerileri artırılır. Ayrıca bütün personel binadaki yangın söndürme cihaz ve sistemlerinin nasıl kullanılacağı ve en kısa zamanda itfaiyeye nasıl ulaşacağı konularında tatbiki eğitimden geçirilir. Bu konuda Eğitim Şube Müdürlüğü yıllık eğitim ve tatbikat planlarını hazırlayarak ilgili şubelere bildirir. Her Birim Amiri eğitilecek personel sayısını tespit eder ve yıllara göre olmak üzere tüm personelini eğitimden geçirtmek üzere planlamasını yapar. Yine binalarda bulunan Özel Güvenlik Görevlileri binadaki yangın söndürme alet ve edevatının nasıl kullanılacağını ve en kısa zamanda itfaiyeye nasıl ulaşılacağı konularında yıllık eğitim programlarında ders olarak verilir öğretilir. Eğitim hususunda Eğitim Şube Müdürlüğü ile Sivil Savunma Uzmanlığı koordineli çalışır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim

MADDE-37 2007/12937 Sayılı Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin 132'inci Maddesi; Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığı aşağıdaki şekilde denetlenir.

“Kamu binalarında; Kurum Amiri ve görevlendireceği kişi veya heyet, mülki amir veya görevlendireceği heyet, kurumun bağlı veya ilgili olduğu Bakanlık, Müsteşarlık, Genel Müdürlük veya Başkanlık Müfettişleri ve Kontrolörleri, Hükümet Konakları bakımından İçişleri Bakanı adına Sivil Savunma Genel Müdürü veya görevlendireceği kişi veya Heyetler ile Mülkiye Müfettişleri tarafından yapılır. Denetim Yetkisine haiz kişiler, kurum, kuruluş ve Müesseselerin Denetim Sonuç Raporlarını bağlı veya ilgili olduğu Bakanlık, Müsteşarlık, Genel Müdürlük ve Başkanlıklarına, bu Makamlar ise; Yönetmeliğin uygulanmasından kaynaklanan sorunlar ile çözüm önerilerini her yıl Mart ayı sonuna kadar İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğüne gönderirler.”

Amir hüküm gereği İdaremizin yangın güvenliğinin denetlenmesi Genel Müdürün Başkanlığında veya görevlendireceği kişi veya heyet (Komisyon) marifetiyle yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İşbirliği

MADDE-38 Sivil Savunma Planlaması içinde karşılıklı yardım ve işbirliği amaçlı olarak; personelin eğitimi, bilgi değişimi, kullanılan araç-gereç ve malzemenin standart hale getirilmesi, müşterek tatbikatların yapılması ve muhtemel yangınlara müdahalenin hangi şartlarda yapılacağına dair hususları da içerecek biçimde komşu müesseselerle birlikte itfaiyeyi de kapsayacak şekilde işbirliği planlaması yapılır ve protokol düzenlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Ödenek

MADDE-39 İdaremiz binalarının 2007/12937 Sayılı Yönetmelikte belirtilen sistem ve tesisatının yapımı ile araç-gereç ve malzemenin temini, bakım ve onarımı için bütçeden ödenek ayrılır. Binaların yangından korunması için Yıllık Bütçelere konulan ödenek başka bir amaç için kullanılmaz.

ONUNCU KISIM

Yönergenin Yürürlüğü ve Onay

MADDE-40 Yönergenin yürürlüğü ve onayı 27/11/2007 tarih ve 2007/12937 Sayılı Bakanlar Kurulu Karar Sayısı ile yürürlüğe giren “Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik”;

Bu Yönetmeliğin 102.inci maddesinde belirtilen mevzuat ile Koruyucu Güvenlik Genel Esasları Direktifi, 28/12/1988 tarihli ve 88/13543 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yürürlüğe konulan “Sabotajlara Karşı Koruma Yönetmeliği” esaslarına göre hazırlanmıştır.

ASKİ Genel Müdürlüğü “Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi” 10 (on) kısım ve 40 Maddeden ibaret olup ASKİ Genel Müdürlüğü hizmet binalarında uygulanır.

Bu Yönergede; ASKİ Genel Müdürlük Makamının onayı alınmadan hiçbir değişiklik yapılamaz.

Bu Yönerge hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında idari emirlere riayet etmemek fiilinden verilen görevi zamanında yapmayanlar hakkında da fiilin derecesine göre ihmal ve su istimalden soruşturma açılarak gereği yapılır.

Bu Yönergede belirtilmeyen veya tereddüt hasıl olduğunda anılan Yönetmelik hükümleri geçerlidir.

20.10.2005 tarih ve 2005/432 Yönetim Kurulu Karar Sayılı ASKİ Yangın Yönergesi, bu Yönergenin onay tarihi itibarı ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Yönerge onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

SİVİL SAVUNMA EKİPLERİ

1-SÖNDÜRME EKİBİ

a. GÖREVİ : Binada çıkacak yangına derhal müdahale ederek söndürmek ve/veya genişlemesine mani olmak.

b. GÖREVLENDİRİLEN PERSONELİN:

SIRA NO:	ADI SOYADI	:	EKİPTEKİ GÖREVİ	:	İKAMETĞAH ADRESİ:
1.		Ekip Amiri	
2.		Ekip Personeli	
3.		Ekip Personeli	
4.		Ekip Personeli	

2-KURTARMA EKİBİ

a. GÖREVİ : Yangın vukuunda can ve mal kurtarma işlerini yürütmek.

b. GÖREVLENDİRİLEN PERSONELİN:

SIRA NO:	ADI SOYADI	:	EKİPTEKİ GÖREVİ	:	İKAMETĞAH ADRESİ:
1.		Ekip Amiri	
2.		Ekip Personeli	
3.		Ekip Personeli	
4.		Ekip Personeli	

3-KORUMA EKİBİ

a. GÖREV : Kurtarma Ekibince kurtarılan eşya ve evrakı korumak, yangın nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek.

b.GÖREVLENDİRİLEN PERSONELİN

SIRA NO:	ADI SOYADI	:	EKİPTEKİ GÖREVİ	:	İKAMETĞAH ADRESİ:
1.		Ekip Amiri	
2.		Ekip Personeli	
3.		Ekip Personeli	
4.		Ekip Personeli	

4-İLK YARDIM EKİBİ

a. GÖREVİ : Yangın nedeniyle yaralanan veya hastalanan kişilere ilk yardım yapmak.

c.GÖREVLENDİRİLEN PERSONELİN:

SIRA NO:	ADI SOYADI	:	EKİPTEKİ GÖREVİ	:	İKAMETĞAH ADRESİ:
1.		Ekip Amiri	
2.		Ekip Personeli	
3.		Ekip Personel	
4.		Ekip Personeli	

TEÇHİZAT VE MALZEMELER**SIRA****NO: CİNSİ:****MİKTARI:****BULUNDUĞU YER:**

1.	Yangın Söndürme Cihazı Adet	Her katta bulundurulmaktadır.
2.	Yangın Muhbir Zili veya Çanı Adet	Her katta merdiven boşluğu yanında duvarda.
3.	Yangın Kovası Adet	Bodrum kat koridorlarında.
4.	Yangından Korunma Yönergesi Adet	Her katta, Nolu daire girişinde.
5.	Elektrik Tesisat Planı Adet	Elektrik tablasının yanında.
6.	Yangın İhbarında Kullanılacak Telefon No: Çizelgeleri Adet	Müracaat odasında.

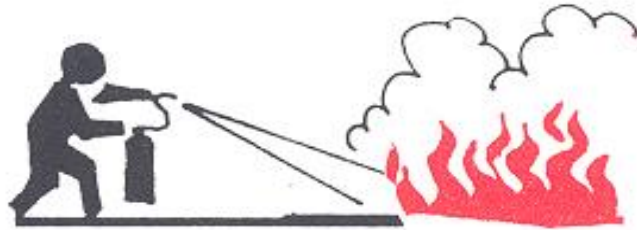
İMZA

ACİL DURUMDA HABER VERİLECEK TELEFON NUMARALARI

S.NO	ARANACAK BİRİM	TELEFON NO
01	ACİL YARDIM HATTI (AMBULANS)	112
02	POLİS İMDAT	155
03	İTFAİYE (YANGIN)	110
04	JANDARMA İMDAT	156
05	ELEKTRİK ARIZA	186
06	DOĞALGAZ ARIZA VE ACİL DURUM	187
07	SU ARIZA VE FATURA SORGULAMA	185
08	BELEDİYE HİZMETLERİ / BÜYÜKŞEHİR / ZABITA	153
09	ORMAN YANGINLARI İHBAR	177
10	AİLE İÇİ ŞİDDET YARDIM	183
11	BEYAZ KOD / HASTANE ŞİDDET VE TACİZ YARDIM	113
12	CENAZE HİZMETLERİ	188
13	SOSYAL YARDIM HATTI	144
14	KIYI EMNİYET	151
15	SAHİL GÜVENLİK	158
16	KARAYOLLARI	159
17	TCDD ACİL DURUM İHBAR	131
18	CORONA DANIŞMA HATTI (COVID 19)	184

ÖZEL İŞARETLER ÇİZELGESİ
(KIRMIZI RENKLE İŞARETLENİR)

- ENERJİ MERKEZLERİ	
- AKARYAKIT DEPOLARI	
-STOK MAHALLERİ	
- SABİT NÖBETÇİLER	
- DEVRİYE GÜZERGAHI	
- AYDINLATMA YERLERİ	
- GÖZETLEME KULELERİ	
- YANGIN MALZEME YERLERİ	
- YANGIN MUSLUKLARI YERİ	
- SU DEPOLARI	
- BEKÇİ SAATLERİ YERLERİ	
- ÜRETİM TESİSLERİ	

YANGIN ESNASINDA YAPILACAKLAR

1. TELAŞLANMAYINIZ.
2. BULUNDUĞUNUZ YERDE YANGIN İHBAR DÜĞMESİ VAR İSE ONA BASINIZ
3. İTFAİYE TEŞKİLATINA TELEFON EDİNİZ. (110)
4. YANGIN YERİNİ ADRESİNİ EN KISA VE DOĞRU ŞEKİLDE BİLDİRİNİZ.
5. MÜMKÜN İSE YANGININ CİNSİNİ BİLDİRİNİZ. (BİNA, BENZİN, DOĞALGAZ V.B.)
6. YANGINI ÇEVRENİZDEKİLERE DUYURUNUZ. (YANGIN VAR.....)
7. İTFAİYE GELİNCEYE KADAR YANGINI SÖNDÜRMEK İÇİN ELDE MEVCUT VASITA VE İMKÂNLARDAN FAYDALANMAYA ÇALIŞINIZ.
8. YANGININ YAYILMASINI ÖNLEMEK İÇİN KAPI VE PENCERELERİ KAPATINIZ.
9. BUNLARI YAPARKEN KENDİNİZİ VE BAŞKALARINI TEHLİKEYE ATMAYINIZ
10. GÖREVLİLERDEN BAŞKASININ YANGIN SAHASINA GİRMESİNE MANİ OLUNUZ.

YANGIN SÖNDÜRME VE ÖNLEME TEDBİRLERİ BİLGİ NOTU

A. YANMANIN TANIMI

Yanma: Maddenin ısı ve oksijenle birleşmesi sonucu oluşan kimyasal bir olaydır. Yanma olayının oluşabilmesi için madde, ısı ve oksijenin (havanın) bir arada bulunması gerekir.

B. YANGINLARIN ÇEŞİTLERİ

Yangının türü yanmakta olan maddeye göre değişir. Bu bakımdan yangınları 4 gruba ayırabiliriz.

-A sınıfı yangınlar: Katı madde (tahta, kağıt, pamuk vs.) yangınlardır. Soğutma ve yanıcı maddenin uzaklaştırılması ile söndürülebilir.

-B sınıfı yangınlar: Yanabilen sıvılar bu sınıfa girer. (Benzin, benzol, yağlar, yağlı boyalar, katran vs.) Soğutma (Sis halinde su) ve Boğma (Karbondioksit, köpük ve kuru kimyevi toz) ile bu tür yangınlar söndürülebilir.

-C sınıfı yangınlar: Likit petrol gazı, hidrojen gibi yanabilen çeşitli gazların yanmasıyla oluşan yangınlardır. Kuru kimyevi toz kullanarak söndürülebilir. Elektrikli makine ve hassas cihazların yangınlarını da bu sınıfa dahil edebiliriz.

-D sınıfı yangınlar: Yanabilen hafif metallerin ve alaşımların (Magnezyum, Lityum, sodyum, seryum gibi) yanmasıyla meydana gelen yangınlardır. Kuru kimyevi tozlar bu yangını kullanmada kullanılır. Elektrikli donanımların yanmasıyla oluşan yangınları ayrı bir sınıf içerisinde değerlendirmeyip C sınıfı yangınların içerisinde inceleyebiliriz. Elektrik akımı kesilerek yangına müdahale edilmeli ve söndürücü olarak da kuru kimyevi toz kullanılmalıdır.

C. YANGININ NEDENLERİ

1. KORUNMA ÖNLEMLERİNİN ALINMASI: Nedenlerin başında yangına karşı önlemlerin alınmaması gelmektedir. Yangın elektrik kontağı, ısıtma sistemleri, LPG tüpleri (evlerde kullanılan tüp gazları) patlayıcı-parlayıcı maddelerin yeterince korunmaya alınmamasından doğmaktadır. Özellikle büyük yerleşim alanlarında, konut ve iş yerlerinde çıkan yangınların büyük bir kısmı elektriğin ve LPG tüplerinin yanlış kullanımına dayanmaktadır. Elektrik enerjisi aksamının teknik koşullarına göre yapılmaması da yangını yaratan diğer bir neden olmaktadır. Bununla birlikte kaloriferde ve soba ile ısıtma yöntemlerinde, bacaların temizlenmesi ve parlayıcı-patlayıcı maddeler için gerekli önlemlerin alınması halinde yangın afetinde büyük bir azalma olacaktır.

2. BİLGİSİZLİK: Yangına karşı hangi önlemlerin alınacağını bilmemek ve bu konuda yeterli eğitimden geçmemek yangının önemli nedenlerindedir. Elektrikli aletlerin doğru kullanımını bilmemek, soba ve kalorifer sistemlerini yanlış yerleştirmek, tavan arası ve çatıya kolay tutuşabilecek eşyalar koymak yangını davet eder. Yangının oluşumunu önlemek ve oluşan bir yangının söndürülmesini bilmek eğitim ve bilgilenmeden geçer. Bu nedenle yangını önlemeyi öğrenmek kadar yangını söndürmede ilk müdahaleleri de öğrenmek gerekir.

3. İHMAL: Yangın konusunda bilgi sahibi olmak yeterli değildir. Söndürülmeden atılan bir kibrit veya sigara izmariti, kapatmayı unuttuğumuz LPG tüp (evlerde kullanılan tüp gaz), ateşi söndürülmemiş ocak, fişi prizde unutulmuş ütü gibi ihmaller büyük yangınlara yol açabilir.

4. KAZALAR: İstem dışı oluşan olaylardan bazıları da 8kalorifer kazanının patlaması, elektrik kontağı gibi) yangına neden olmaktadır. Ancak kendiliğinden gelişen bütün olaylar, başlangıçta yeterli önlemlerin alınması sonucu olabildiği gibi bilgisizliğin de rol oynadığını görebiliyoruz. Temelde bunlar olmaksızın kazaların yol açtığı yangınlar da olmaktadır.

5. SABOTAJ: Yangına karşı gerekli önlemler alındığı halde; bazı insanlar çeşitli amaç ve kazanç uğruna kasıtlı olarak kişi ve topluma ait bina ve tesisleri yakarak can ve mal kaybına neden olabilir.

6. SİÇRAMA: Kontrol altına alınmış veya alınmamış bir yangın ihmal veya bilgisizlik sonucu sıçrayarak, yayılarak veyahut parlayıp patlayarak daha büyük boyutlara ulaşması mümkündür. Bu nedenle bu tür olaylara karşı dikkatli olmamız gerekmektedir.

7. DOĞA OLAYLARI: Rüzgârlı havalarda kuru dalların birbirine sürtmesi ya da yıldırım düşmesi ve benzeri doğa olayları sonucunda yangın çıkabilir.

D. YANGIN SÖNDÜRMEDE KULLANILAN YÖNTEMLER

1. SOĞUTARAK SÖNDÜRME

Su ile soğutma: Soğutarak söndürme prensipleri içerisinde en çok kullanılandır. Suyun elverişli fiziksel-kimyasal özelliği yanıcı maddeyi boğma (yanan cismin su içerisine atılması sonucu oksijeni azaltma) ve yanıcı maddeden ısı alarak yangının söndürülmesinde en büyük etkidir. Su yangını yerine kütleli olarak (hava ve benzeri) gönderilebileceği gibi püskürtme lanslarıyla da gönderilebilir.

Yanıcı maddeyi dağıtma: Yanan maddenin dağılmasıyla yangın nedeni olan yüksek ısı bölünür. Bölünen ısı düşer ve yangın yavaş yavaş söner. Akaryakıt yangınlarında bu tip söndürme yangının yayılmasına neden olacağından uygulanmaz.

Kuvvetli üfleme: Yanan madde üzerine kuvvetli olarak üflenmiş hava alevin sönmesine ve yanan maddenin ısısının belirli oranda azalmasına neden olacaktır. Bu tip (soğutarak) söndürme ilkesi ile başlangıç yangınlarında başarıya ulaşılabilir. Mum, kibrit, çakmak, bir parça kağıt alevinin üflenerek söndürülmesi gibi. Büyümüş veya belirli boyutlara gelmiş yangınlarda kuvvetli üfleme yangına daha fazla oksijen sağlayacağından yangının büyümesine neden olur. Bu nedenle bu tür söndürmeler büyümüş yangınlarda kullanılmaz.

2. HAVAYI KESME

Örtme: Katı maddeler (kum, toprak, halı, kilim vb.) ve kimyasal bileşikler (köpük, klor, azot vb.) kullanılarak yanan maddenin oksijeni ile temasının kesilmesiyle yapılan söndürmedir. Akaryakıt yangınlarına örtü oluşturan kimyasal bileşikler kullanılmaktadır.

Boğma: Yangının oksijenle (hava) temasının kesilmesi veya azaltılması amacıyla yapılan işlemdir. Özellikle kapalı yerlerde oluşan yangınlarda uygulanır.

Yanıcı maddenin ortadan kalkması: Yanma koşullarından olan yanıcı maddenin ortadan kaldırılması sonucu yangının söndürülmesidir.

E. SÖNDÜRÜCÜ MADDELER

Su: Ateşi söndüren maddeler arasında en önemlisi sudur. Su özellikle A tipi yangınlar için (katı) mükemmel bir söndürücüdür.

Kum: Yanıcı maddelerin oksijenle ilişkisinin kesilerek söndürülmesinde kullanılır. Kullanma anında kumun yanıcı maddeyi tamamen örtmesi sağlanmalıdır.

Karbondioksit gazı (CO₂): Yanan maddenin üzerine kaplayan karbondioksit gazı yanıcı maddeyi oksijensiz bırakarak yangının söndürülmesi olayıdır. Genellikle çelik tüplerde basınç altında

sıvı halde tutulur. Bu gazla açık alanlarda ve hava akımının olduğu yerlerde yangının söndürülmesi oldukça zordur.

Kuru kimyevi toz: Yangın söndürmede kullanılan etkin maddelerden birisi de kuru kimyasal tozdur. Kimyasal tozların, cinslerine göre A.B.C. sınıfı yangınlar etkin bir şekilde söndürülebilmektedir. Aşırı sıcaklıktan (tahta, kuma, araba lastiği gibi maddelerde) oluşan yangınlar, sıvıların (benzin ve türevleri) tutuşmasından çıkan yangınları ve yanıcı gazların (havagazı-doğalgaz vb.) basınç altında çıkmasından oluşan yangınların söndürülmesinde kullanılmaktadır.

Köpük: Köpük yanan yüzeyi tamamen kaplar. Bunun sonucu olarak da hava ile teması keser ve ayrıca soğutma özelliğinin bulunması nedeniyle de yangın söndürücü olarak kullanılır.

F. YANGIN ÖNLEMLERİ

Küçük bir yangın başlangıcının, büyük alevlere dönüşmesini önlemek amacıyla yapıların projelendirilme anından itibaren yangından korunma şartname ve yönetmeliklerine bağlı kalınarak projelendirilmesi gerekir. Kurum, kuruluş ve işyerlerinde yangını önleyici tedbirler üç kısımda ele alınır.

YAPISAL BAKIMDAN YANGINDAN KORUNMA

- Yapılarda yanmaz veya yanması güç olan yapı malzemelerinin kullanılması,
- Yangının yayılmasını önlemek amacıyla yangın bölümlerini oluşturma,
- Dumanların yayılmasını önlemek için duvardan sızmaları önleme,
- Yangına yüksek derecede dayanıklı taşıyıcı yapı seçimi,
- Yangının etkilerinden korunmuş kısa kaçış yollarının sağlanması,
- Otomatik yangın ihbar ve söndürme sistemleri tesis edilmesi,
- Ateşleyici ve yanıcı malzeme kaynaklarının ayrılması,
- Her an çalışabilecek durumda faal yangın söndürme cihazları bulundurulmalıdır.

ORGANİZASYON BAKIMINDAN YANGINDAN KORUNMA

- İyi bir bina idaresi,
- Gerekli yasaların konulması,
- Sabit tesisatların sık sık kontrollerinin yapılması,
- Yangınla savaş tatbikatının yapılması,
- Kaçış yollarının işaretlenmesi ve açık tutulması,
- Acil ışıklandırma sisteminin kurulması,
- Gereksiz yangın yükünün kaldırılması,
- Korunma sistemi ve planın düzenli kontrolünün yapılması,
- Düzenli bir şekilde alan tatbikatlarının yapılması gerekir.

EV VE İŞYERLERİNDE ALINACAK ÖNLEMLER

- Çatlak hatalı inşa edilmiş veya dolmuş bacalar yangı nedeni olabilir. Bacalar devamlı temizlenmelidir.
- Tavan arası ve bodrumlar temiz tutulmalıdır.
- Yanıcı maddeler evinizin veya işyerinizin uygun bir yerinde saklanmalıdır.
- Soba kalorifer ve mutfak ocaklarından çıkabilecek yangınlara dikkat edilmelidir.
- Çocukların ateşle oynamalarına engel olunmalıdır.
- Sigara içilmemesi gereken yerlerde bu kurala uyulmalıdır.
- Kaynak ve kesme işlerinde çok dikkatli olunmalıdır.
- Elektrik donanımına ehliyetsiz kişiler el sürmemelidir.
- LPG tüplerinin bulunduğu mutfak ve banyolar sürekli havalandırılmalıdır.
- Mutlaka yangın söndürme cihazı bulundurulmalıdır.

Yangına karşı korunmak ucuzdur. Evinizde ve iş yerinizde yangına karşı önlemler almak sanıldığı gibi pahalı değil, tam tersine ucuzdur. Üstelik yangına karşı korunma cihaz ve donanımları yüksek nitelikte ve sağlam olarak üretildikleri için uzun ömürlüdür ve yıllarca hizmet verebilirler.

G. YANGIN KAPINIZI ÇALARSA

- Telaşlanmayınız.
- Bulduğunuz Yerde Yangın İhbar Düğmesi Var İse Ona Basınız
- İtfaiye Teşkilatına Telefon Ediniz. (110)
- Yangın Yerini Adresini En Kısa Ve Doğru Şekilde Bildiriniz.
- Mümkün İse Yangının Cinsini Bildiriniz. (Bina, Benzin, Doğalgaz v.b.)
- Yangını Çevrenizdekilere Duyurunuz. (Yangın Var.....)
- İtfaiye Gelinceye Kadar Yangını Söndürmek İçin Elde Mevcut Vasıta Ve İmkânlardan Faydalanmaya Çalışınız.
- Yangının Yayılmasını Önlemek İçin Kapı Ve Pencereleeri Kapatınız.
- Bunları Yaparken Kendinizi Ve Başkalarını Tehlikeye Atmayınız.
- Görevlilerden Başkasının Yangın Sahasına Girmesine Mani Olunuz.